

Innlevering 5 (frist 5. november)

Oppgaver til kapittel 9

1. La $W = \text{Sp}\{\mathbf{u}, \mathbf{v}\}$ hvor

$$\mathbf{u} = \begin{bmatrix} 2 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix} \text{ og } \mathbf{v} = \begin{bmatrix} 4 \\ -4 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

- a) Finn en ortogonal basis for W .
b) Regn ut standardmatrisen $[P_W]$ til den ortogonale projeksjonen $P_W : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ned på W .
c) Finnes det en 3×2 -matrise A slik at $[P_W]A\mathbf{x} = A\mathbf{x}$ for alle $\mathbf{x}$ i $\mathbb{R}^2$? I så fall, finn den.
Hint: Tenk geometrisk her.

2. Vi ser på indreproduktrommet $\mathcal{C}[0, 1]$ av kontinuerlige funksjoner over $[0, 1]$, altså kontinuerlige funksjoner $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$.

- a) Regn ut vinkelen mellom x og $\cos x$; x og $\sin x$. Hvilken vinkel er minst?
b) Regn ut avstanden mellom x og $\cos x$; x og $\sin x$. Hvilken avstand er minst?
Hint: Husk at avstanden mellom to vektorer f og g er lengden til $f - g$.
c) Skissér x , $\cos x$ og $\sin x$ på intervallet $[0, 1]$. Gi en geometrisk forklaring på de numeriske verdiene du fant i del a)–b).

3. Betrakt underrommet $U = \text{Sp}\{1, e^x\}$ av $\mathcal{C}[0, 1]$, med indreprodukt

$$\langle f, g \rangle = \int_0^1 f(x)g(x)dx$$

Finn en ortogonal basis for U .

4. Betrakt underrommet $V = \text{Sp}\{1, x, e^x\}$ av $\mathcal{C}[0, 1]$, med indreprodukt

$$\langle f, g \rangle = \int_0^1 f(x)g(x)dx$$

- a) Finn en ortogonal basis for V .
b) La $h(x) = x^2$. Finn $g(x) = \text{proj}_V h(x)$ og skisser $h(x)$ og $g(x)$ (obs: kan bli nokså ekle tall i denne oppgaven).

Hint:

$$\int x e^x dx = e^x(x - 1) + C$$

og

$$\int x^2 e^x dx = e^x(x^2 - 2x + 2) + C$$

Oppgaver til kapittel 10

1. Finn egenverdier og tilhørende egenvektorer til følgende matriser.

a) $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ c) $\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$
b) $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ d) $\begin{bmatrix} 4 & 2 & 3 \\ -1 & 1 & -3 \\ 2 & 4 & 9 \end{bmatrix}$

Hint for del d): Polynomdivisjon. Hvis ikke $\lambda = 1$ fungerer, prøv $\lambda = 2$. Hvis ikke $\lambda = 2$ fungerer, prøv $\lambda = 3, \dots$

2.

a) Vis at matrisen

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix},$$

ikke har noen reelle egenverdier.

b) Gi en geometrisk forklaring på del a).

3.

a) Finn vektorene som svarer til at

$$\mathbf{e}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ og } \mathbf{e}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

er blitt rotert med θ radianer.

b) Utled formelen for 2×2 -matrisen T_θ som roterer vektorer θ radianer mot klokken ved multiplikasjon. *Hint:* Hva skjer når du ganger T_θ med $\mathbf{e}_1$ og $\mathbf{e}_2$?

c) For hvilke verdier av θ har T_θ en reell egenverdi? Gi en geometrisk forklaring.

4. La A være en $n \times n$ -matrise slik at $A^2 = A$. Hva kan du da si om egenverdiene til A ?

Hint: Hvis $Ax = \lambda x$, hva kan du da si om A^2x ?

Prøv å finne noen forskjellige matriser A som er slik at $A^2 = A$. Kan du finne en slik matrise som ikke har noen egenverdier? En som har én egenverdi? To egenverdier? Flere enn to?

Noen tallsvar

9.2a) Ca. 40° og ca. 3°

9.2b) Ca 0.55 og ca. 0.06

10.1a) Egenverdier: 3, -1, egenvektorer: $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$

10.1b) Eigenverdier: $3, -1, 0,$

eigenvektorer: $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

10.1c) Eigenverdi $0,$ egenvektor $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$

10.1d) Eigenverdier $3, 3, 8,$

eigenvektorer $\begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$

10.3a) $\begin{bmatrix} \cos \theta \\ \sin \theta \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -\sin \theta \\ \cos \theta \end{bmatrix}$